

Δραστηριότητα 3.4. – Η βόλτα με το αερόστατο

Εκπαιδευτικοί στόχοι	Οι μαθητές ενημερώνονται για τις οικουμενικές αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κατανοούν πως αν και ορισμένα ανθρώπινα δικαιώματα ανεπιφύλακτα περιλαμβάνονται σε άλλα, στο σύστημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχει διαφορά αν συγκεκριμένα δικαιώματα προστατεύονται ή όχι.
Σχόλιο για τη χρήση	Οι μαθητές κατανοούν πως τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αναφαίρετα, και πως η αυθαίρετη καταστρατήγησή τους ισοδυναμεί με δικτατορία.
Υλικά	Το παιχνίδι αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εισαγωγή στην αρχή μιας σειράς μαθημάτων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ή ως μεταβατική δραστηριότητα στο τέλος.

Διαδικασία

1. Ο/η εκπαιδευτικός κανονίζει το παιχνίδι. Οι μαθητές φτιάχνουν ομάδες των πέντε έως έξι ατόμων. Κάθε ομάδα παίρνει ένα χαρτί και μαρκαδόρους. Οι μαθητές ζωγραφίζουν ένα αερόστατο πάνω από τη θάλασσα ή την περιοχή τους. Οι σάκοι άμμου, που συμβολίζουν δέκα ανθρώπινα δικαιώματα, κολλιούνται πάνω στο χαρτί (βλ. την παρακάτω λίστα).

2. Τώρα, το παιχνίδι ξεκινάει. Οι μαθητές φαντάζονται πως ταξιδεύουν με το «αερόστατο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Το αερόστατο αρχίζει να πέφτει, και οι επιβάτες πρέπει να ρίξουν μερικούς σάκους για να αποφύγουν σοβαρό ατύχημα.

Η εργασία των μαθητών είναι να βάλουν τα ανθρώπινα δικαιώματα που αντιπροσωπεύονται από τους σάκους σε σειρά προτεραιότητας. Θα χρησιμοποιήσουν κριτήρια, όπως αυτά που ακολουθούν. Περιέχεται κάποιο δικαίωμα σε κάποιο άλλο; Έχει κάποιο δικαίωμα ιδιαίτερη σημασία για την δημοκρατία ή τις προσωπικές μας ανάγκες;

3. Παρόλα αυτά, το αερόστατο συνεχίζει να πέφτει και πρέπει να πεταχτούν περισσότεροι σάκοι, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Οι μαθητές πρέπει να πετάξουν κι άλλους σάκους. Αφού έχουν πεταχτεί τέσσερις ή πέντε σάκοι, το αερόστατο προσγειώνεται με ασφάλεια στο έδαφος.

4. Αναστοχασμός στην ολομέλεια. Κάθε ομάδα παρουσιάζει τη λίστα σε ολόκληρη την τάξη, και εξηγεί κάποιες από τις προτεραιότητες της. Μετά οι λίστες μπορούν να συγκριθούν. Υπάρχουν διαφορές; Θα πρέπει να γίνει και μια ενημέρωση σχετικά με την ομαδική εργασία. Ήταν δύσκολο να συμφωνήσουν τα μέλη; Ήταν δύσκολο να δώσουν προτεραιότητα σε κάποια ανθρώπινα δικαιώματα, έναντι κάποιων άλλων; Ελπίζουμε ότι οι μαθητές θα μπορούσαν να συμφωνήσουν πως όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα στη λίστα είναι σημαντικά, αλλά οι προτεραιότητες των ανθρώπων μπορεί να διαφέρουν αν θα πρέπει να διαλέξουν.

Σε ένα λειτουργικό σύνταγμα, η κατάργηση οποιουδήποτε από αυτά τα δικαιώματα θα προκαλούσε σοβαρό πλήγμα στη δημοκρατία. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι φυσικά δικαιώματα, και για τον λόγο αυτό αναφαίρετα. Η βόλτα με το αερόστατο ήταν, επομένως, προσομοίωση μιας κατάστασης που ελπίζουμε πως δεν θα συμβεί ποτέ – η εξουσία ενός δικτάτορα.

Αν οι μαθητές αμφισβητήσουν τους κανόνες του παιχνιδιού για τους λόγους αυτούς, τότε ο μαθησιακός του στόχος έχει επιτευχθεί πλήρως.

Είναι δυνατόν να επεκταθεί ο αναστοχασμός, εξετάζοντας ποια από αυτά τα δικαιώματα έχουν συμπεριληφθεί στο σύνταγμα της χώρας, και πως προστατεύονται.

Επέκταση

Όταν η δραστηριότητα πραγματοποιείται με μικρότερους μαθητές, τα κομμάτια με τα δικαιώματα θα πρέπει να αντικαθίστανται με αντικείμενα που είναι πιο οικεία στους μαθητές, για παράδειγμα οι “ελεύθερες εκλογές” μπορούν να αντικατασταθούν με “παιχνίδια”. Στην καταληκτική συζήτηση, τα αντικείμενα αυτά μπορούν να συνδεθούν με τα δικαιώματα του παιδιού.

Υλικά

Πληροφορίες

Οι σάκοι στο αερόστατο αποτελούνται από τα παρακάτω δικαιώματα:

- Ελεύθερες εκλογές
- Ελευθερία ιδιοκτησίας
- Ισότητα μεταξύ αντρών και γυναικών
- Ένα καθαρό και υγιές περιβάλλον
- Πρόσβαση σε υγιεινό φαγητό και καθαρό νερό
- Δικαίωμα στην εκπαίδευση
- Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας
- Ρούχα και στέγη για όλους τους πολίτες
- Ιδιωτική ζωή χωρίς παρεμβάσεις
- Ελευθερία μετακίνησης